

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 67.866 van drie september 1997
in de zaak A. 42.628/X-729.**

In zake : het Openbaar centrum voor maatschappelijk
welzijn van LEUVEN,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat T. HOSCHET,
kantoor houdende te LEUVEN,
Sint-Maartensstraat 53

tegen :

Marie-Louise VANDEPUT (overleden),
Gedwongen hervatting tegen :

1. Victoire BEESEMANS,
die woonplaats kiest bij
Advocaat V. MISSOUL,
kantoor houdende te LEUVEN,
Koning Albertlaan 186,
2. Marcel BEESEMANS,
wonende te HEVERLEE,
Priorijlaan 7.

D E R A A D V A N S T A T E, X e K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat op 21 juni
1990 namens het Openbaar centrum voor maatschappelijk
welzijn van LEUVEN door Advocaat T. HOSCHET werd inge-
diend waarbij :

- 1° de vernietiging wordt gevorderd van de beslissing
van 20 maart 1990 van de Nederlandstalige Beroeps-
kamer van de openbare centra voor maatschappelijk
welzijn van de provincie Brabant waarbij het
Openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van
Leuven verplicht wordt vanaf 1 maart 1990 "tot
verdere ten laste name voor mevrouw Marie-Louise
VANDEPUT van een privékamer in het rustoord
'Betlehem' te HERENT",
en
- 2° gevraagd wordt voor recht te zeggen dat "het (OCMW
Leuven) niet gehouden is tot de tenlasteneming van

de kosten van de privékamer in het rustoord 'Betlehem' te Herent met ingang van 1 maart 1990"; dat deze beslissing op 26 april 1990 werd aangezegd aan het Openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Leuven;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur R. VANDER ELSTRAETEN;

Gelet op de beschikking van 18 augustus 1992 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de regelmatig gewisselde laatste memories;

Gezien het uittreksel uit de registers van de burgerlijke stand van de gemeente Herent waaruit blijkt dat Marie-Louise VANDEPUT op 19 december 1992 is overleden;

Gezien het op 30 juni 1993 aan de Raad van State gerichte verzoekschrift waarbij Advocaat T. HOSCHET verklaart het geding te hervatten namens het Openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Leuven tegen de erfgenamen van Marie-Louise VANDEPUT (Victoire BEESEMANS en Marcel BEESEMANS);

Gelet op de beschikking van 23 april 1997 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 3 juni 1997;

Gehoord het verslag van de Eerste Voorzitter van de Raad van State G. BAETEMAN;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat I. NYS, die verschijnt voor de verzoekende partij, en van Advocaat V. MISSOUL, die verschijnt voor de eerste verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur R. VANDER ELSTRAETEN;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegevens van de zaak.

1.1. Marie-Louise VANDEPUT, een hoogbejaarde weduwe afkomstig van Leuven, werd op 3 juni 1985 als zelfbetalende kostgangster opgenomen in het rusthuis "Betlehem" te Herent. Vanaf 15 september 1985 betrok ze er een privékamer (dagprijs 1.100 fr.).

1.2. Toen de eigen middelen voortkomend van de verkoop van twee huizen uitgeput waren, werd het Openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Leuven gevraagd om in de verblijfkosten bij te dragen, gezien het pensioen van wijlen Marie-Louise VANDEPUT niet toereikend was om deze kosten te betalen.

1.3. In zijn zitting van 19 januari 1989 ging de raad voor maatschappelijk welzijn akkoord met een tegemoetkoming in de kosten van een gemeenschappelijke kamer in het rusthuis "Betlehem".

1.4. Op 28 juni 1989 vroeg Marie-Louise VANDEPUT het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn de bijkomende kosten van het verblijf in een eenpersoonskamer (250 fr. per dag) ten laste te nemen, wegens haar hoge leeftijd en omdat ze reeds meer dan vier jaar een privé kamer betrok.

1.5. In zijn vergadering van 31 augustus 1989 verwierp de raad voor maatschappelijk welzijn dit verzoek.

1.6. Op 9 november 1989 werd het Openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Leuven door de Nederlandstalige beroepskamer van Brabant veroordeeld om "de kosten van een privékamer (voor Marie-Louise VANDEPUT) in het rustoord 'Betlehem' te HERENT ten laste te nemen". De beroepskamer was van oordeel dat het niet aangewezen was betrokkene naar een gemeenschappelijke kamer over te plaatsen "gelet op haar hoge leeftijd en het feit dat zij zich volledig geïntegreerd had in haar eigen kamertje".

1.7. Na kennis te hebben genomen van deze uitspraak besliste het bijzondere comité voor de sociale dienst op 5 februari 1990 Marie-Louise VANDEPUT vanaf 1 maart 1990 bij voorrang op te nemen in het eigen O.C.M.W.-rustoord, het Ed. Remy Instituut te Leuven. Deze beslissing werd door de raad voor maatschappelijk welzijn op 15 februari 1990 bekrachtigd.

1.8. Betrokkene kwam op 14 februari 1990 van die beslissing in beroep bij de beroepskamer van Brabant. Ze liet gelden dat de nieuwe beslissing van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn volledig in tegenspraak was met de eerdere uitspraak van de beroepskamer en dat ze bij een overplaatsing naar "Ed.Remy" al haar kennissen in "Betlehem" zou verliezen en zich helemaal

opnieuw zou moeten integreren "wat voor een mens van 89 jaar onmogelijk wordt".

1.9. Alsdan werd de bestreden beslissing genomen, die steunt op de considerans :

"dat uit de verklaringen ter terechtzitting en de gegevens vervat in het dossier gebleken is :

- dat beroepster, 88 jaar, weduwe is en 2 kinderen heeft;
- dat zij sedert 3 juni 1985 in Rustoord Betlehem (Herent) verblijft;
- dat zij over een pensioen van 10.014 fr. per maand beschikt;
- dat op 11 juni 1979 2 huizen van VANDEPUT Marie-Louise openbaar werden verkocht; de woningen werden verkocht op 11 juni 1979 voor de prijs van 1.490.399,-fr. waarvan 745.199.- fr. aan haar toekwam;
- dat ongeveer 334.491.-fr. per jaar werd bijgepast uit de gelden van de verkoop zodat deze reeds uitgeput waren na ongeveer 2 jaren en 6 maanden;
- dat de kinderen het O.C.M.W. toen verzochten om de kosten voor opname van hun moeder (en schoonmoeder) te dragen;
- dat een betalingsverbintenis voor een gemeenschappelijke kamer werd afgeleverd (Beslissing 19 januari 1989);
- dat betrokkene hiertegen in beroep gaat, aangezien zij reeds 4 jaar verblijft in een aparte kamer en vanaf april 1989 zelf het verschil van 7.500 fr. per maand moet bijpassen; zij wenst echter dat het O.C.M.W. deze supplementaire kosten van 250 fr. per dag ten laste neemt (m.a.w. een jaarlijkse meeruitgave van 91.250 fr.), wat werd geweigerd;
- dat de Beroepskamer in zitting van 9 november 1989 het O.C.M.W.-Leuven verplicht tot ten laste name voor beroepster van de kosten van een privékamer in het rustoord 'Betlehem' te Herent;
- dat het O.C.M.W.-Leuven in zitting van 5 februari 1990 besliste deze door de Beroepskamer opgelegde verplichting slechts uit te voeren tot 28 februari 1990 en vanaf 1 maart 1990 beroepster op te nemen in hun eigen rustoord;
- dat beroepster zich in haar verzoekschrift hiermede niet akkoord verklaart.

dat, nu er geen nieuwe elementen aan de zaak werden toegevoegd sinds de beslissing dd. 9 november 1989; de Beroepskamer oordeelt haar beslissing te moeten handhaven; dat het O.C.M.W.-Leuven ertoe

gehouden is de kosten van een privékamer voor beroepster in het rustoord 'Betlehem' te Herent verder ten laste te nemen, dit vanaf 1 maart 1990";

2. Over de bevoegdheid.

2.1. Overwegende dat het verzoekende openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn de Raad van State vraagt het geschil te beslechten en voor recht te zeggen dat "het niet gehouden is tot de tenlasteneming van de kosten van de privékamer in 'Betlehem' vanaf 1 maart 1990";

2.2. Overwegende dat dit onderdeel van het beroep niet ingepast kan worden in de bevoegdheid van de Raad van State, omdat de Raad op grond van artikel 14 van zijn gecoördineerde wetten enkel bevoegd is om een beslissing van de beroepskamer die niet overeenkomstig de wet genomen is te vernietigen; dat hij geen rechter ten gronde is en dat bij vernietiging de zaak wordt verwezen naar de anders samengestelde beroepskamer, die overeenkomstig artikel 24 van het koninklijk besluit van 9 maart 1977 zich naar de beslissing van de Raad gedraagt omtrent de rechtspunten waarover deze uitspraak heeft gedaan;

3. Over de ontvankelijkheid van het beroep.

3.1.1. Overwegende dat de verwerende partij in drie excepties de onontvankelijkheid van het beroep aanvoert :

- "1. het verzoekschrift bevat geen rechtsregel die door de bestreden beslissing werd geschonden;
2. de Raad van State kan enkel kennis nemen van rechtsmiddelen en is niet bevoegd om zich in de plaats van de beroepskamer te stellen en de feitelijke toestand te beoordelen;
3. het beroep komt neer op een verzoek tot vernietiging van de beslissing van 9 november 1989 welke in kracht van gewijsde is gegaan";

3.1.2. Overwegende dat de verzoekende partij op de eerste exceptie antwoordt dat dit voorschrift nergens in de wet is terug te vinden, dat zij in haar verzoekschrift duidelijk aangaf dat de bestreden beslissing in strijd was met de wettelijke opdracht van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, dat artikel 59 van de organieke wet van 8 juli 1976 stelt dat het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn "zijn opdracht vervult wegens de meest aangepaste methoden van het maatschappelijk werk" en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn luidens artikel 60 "de meest passende middelen voorstelt om in de bestaande behoefte te voorzien" en dat deze rechtsregelen door de bestreden beslissing werden miskend, ingevolge de bijkomende kosten van de privé-kamer in het rustoord "Betlehem" te Herent; dat de verzoekende partij op de tweede exceptie antwoordt "dat de Raad van State kan nagaan of de beroepskamer bij de beoordeling van de feitelijke toestand niet kennelijk onredelijk is geweest" en dat zij omtrent de derde exceptie stelt dat het beroep de vernietiging beoogt van de uitspraak van 20 maart 1990, die een totaal nieuwe beslissing van de beroepskamer was;

3.1.3. Overwegende, wat de eerste en tweede exceptie van onontvankelijkheid betreft, dat luidens artikel 2, § 1, 2° van het Regentsbesluit van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling administratie van de Raad van State het inleidend verzoekschrift, behalve het voorwerp van de aanvraag of beroep, een uiteenzetting van feiten en middelen moet bevatten; dat een middel slechts in aanmerking kan worden genomen wanneer het een voldoende duidelijke omschrijving geeft van de geschonden geachte rechtsregel en van de wijze waarop die regel naar het oordeel van de verzoeker door de bestreden beslissing werd geschonden; dat artikel 2, § 1, 2° van de procedureregeling niet vereist dat in het verzoekschrift de

wetsbepalingen worden aangegeven die zouden zijn geschonden en dat opdat een middel ontvankelijk zou zijn het nodig is, maar voldoende summier doch duidelijk de beweerde onregelmatigheid van de aangevochten beslissing aan te geven;

3.1.4. Overwegende dat de verzoekende partij in het verzoekschrift aanvoert :

"De motivering aangehaald in de beslissing van 9 november 1989 van de beroepskamer O.C.M.W. van Brabant, wordt in gelijke mate gerespecteerd door het verblijf in een privékamer in het rustoord 'Ed. REMY' te Leuven, dan in het verblijf in een privékamer in het rustoord 'Betlehem' te Herent. Mevrouw Marie-Louise VANDEPUT wordt evenzeer degelijk en volledig verzorgd en onderhouden in het rustoord 'Ed. REMY' te Leuven, waar bovendien de sociale integratie even groot is, daar zij steeds in de nabijheid heeft gewoond en haar kinderen daarenboven op het grondgebied van de stad Leuven wonen. De houding van het O.C.M.W. van Leuven houdt in dat zij voldoet aan haar wettelijke opdracht en hulpverlening biedt in de meest passende vorm met garantie voor een menswaardig bestaan. Het O.C.M.W. dient evenwel tegelijkertijd een efficiënte dienstverlening en een rationeel beheer na te streven, hetgeen door de bestreden beslissing van de beroepskamer O.C.M.W. van Brabant wordt miskend, ingevolge de meerkost van de privékamer in het rustoord 'Betlehem' te Herent";

dat dit betoog erop neerkomt dat de beroepskamer niet voor de "meest passende vorm" van hulpverlening heeft gekozen, daar een plaatsing in het rustoord Ed Remy voor het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn goedkoper was en voor betrokkene het voordeel bood dat het in de nabijheid van haar vroegere woonplaats en van die van haar kinderen was gelegen;

3.1.5. Overwegende dat uit de gewone lezing van het verzoekschrift kan worden afgeleid dat het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn er zich over beklagt dat het niet tot de in de gegeven omstandigheden meest passende vorm van dienstverlening werd veroordeeld en aldus aanvoert, impliciet maar duidelijk, de schending van artikel 60, § 3, van de organieke wet van 8 juli 1976, luidens welke bepaling het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn materiële hulp in de meest passende vorm verstrekt; dat de eerste exceptie dan ook moet worden verworpen;

3.1.6. Overwegende dat de beroepskamer in laatste aanleg oordeelt over de maatregelen die moeten worden getroffen om de nood van de hulpvrager te lenigen; dat de Raad van State ten dezen alleen bevoegd is om na te gaan of de beslissing van de provinciale beroepskamer overeenkomstig de wet werd genomen; dat behoudens het geval waarin de beroepskamer de perken van de redelijkheid kennelijk te buiten zou zijn gegaan, de Raad van State niet bevoegd is om zich in de plaats van de beroepskamer te stellen om de feitelijke omstandigheden van de zaak te beoordelen en dus evenmin om na te gaan hoe de steunvrager moet worden geholpen;

3.1.7. Overwegende dat het verzoekende openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn aanvoert dat de beroepskamer in de gegeven omstandigheden niet voor de beste en meest voor de hand liggende oplossing heeft gekozen; dat de Raad van State van dit middel enkel kan kennis nemen in de mate waarin de beroepskamer verweten wordt de redelijkheidsnorm kennelijk te hebben overschreden, wat alleen kan blijken uit het onderzoek ten gronde; dat in zoverre het beroep de Raad van State ertoe noopt de beoordeling van beroepskamer over te doen het niet ontvankelijk is;

3.2.1. Overwegende wat de derde exceptie van onontvankelijkheid betreft, dat in een eerste beslissing van 9 november 1989 de beroepskamer van Brabant het Openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Leuven veroordeelde om de kosten van een privékamer in het rustoord "Betlehem" te Herent ten laste te nemen; dat het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn op 5 februari 1990 oordeelde dat betrokkene vanaf 1 maart 1990 beter in het eigen rustoord "Ed Remy" kon worden opgenomen; dat door een tweede beslissing van 20 maart 1990 het verzoekende openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn verplicht werd de kosten van een privékamer in het rustoord "Betlehem" te Herent vanaf 1 maart 1990 verder ten laste te nemen;

3.2.2. Overwegende dat het voorliggende beroep enkel strekt tot vernietiging van de tweede beslissing van de beroepskamer; dat de gebeurlijke vernietiging van deze beslissing geen weerslag heeft op de toestand van vóór 1 maart 1990; dat door de tweede beslissing te vernietigen niet ingegaan wordt tegen het definitief karakter van de eerste beslissing van de beroepskamer; dat bij vernietiging van de tweede beslissing de zaak wordt verzonden naar de anders samengestelde beroepskamer die opnieuw zal moeten uitspraak doen over het beroep van Marie-Louise VANDEPUT tegen de beslissing van 5 februari 1990 van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn om haar met ingang van 1 maart 1990 naar Ed. Remy over te plaatsen; dat de derde exceptie van onontvankelijkheid niet opgaat;

4. Over de gegrondheid van het beroep.

4.1.1. Overwegende dat de verzoekende partij aanvoert dat een tegemoetkoming in de kosten van het bedrijf in het rustoord "Betlehem" te Herent niet de meest passende vorm van hulpverlening is; dat Marie-Louise VANDEPUT immers evenzeer degelijk en

volledig kan worden verzorgd en onderhouden in het rustoord "Ed Remy" te Leuven, waar bovendien de sociale integratie even groot is, daar zij steeds in de nabijheid heeft gewoond en haar kinderen op het grondgebied van de stad Leuven wonen; dat het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn tegelijkertijd een efficiënte dienstverlening en een rationeel beheer dient na te streven, hetgeen door de bestreden beslissing wordt miskend ingevolge de bijkomende kosten van de privé-kamer in het rustoord "Betlehem" te Herent;

4.1.2. Overwegende dat de verwerende partij van haar kant stelt dat de beroepskamer het Openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Leuven heeft verplicht om de kosten van een privé-kamer in "Betlehem" ten laste te nemen gelet op haar hoge leeftijd en omdat zij zich reeds volledig geïntegreerd had in het eigen kamertje, dat zij reeds enkele jaren betrok, dat overplaatsing zou betekenen dat zij niet enkel haar eigen kamertje, waar zij volledig geïntegreerd was, maar ook alle kennissen van Bethlehem zou verliezen en zich helemaal opnieuw zou moeten integreren, wat op haar leeftijd onmogelijk is, en dat het totaal uitgesloten is dat iemand tegen zijn wil in gedwongen wordt in een instelling van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn zijn intrek te nemen;

4.1.3. Overwegende dat de verzoekende partij repliceert dat een overplaatsing naar "Ed Remy" in feite neerkomt op een terugkeer naar het vertrouwd milieu waar betrokkene steeds geleefd heeft en dat het financieel nadeel voor het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn -136.875 fr. per jaar- groot genoeg is om de argumenten van sociale en affectieve aard te ontkrachten;

4.1.4. Overwegende dat het Openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn -aldus artikel 60, § 3, van de

organieke wet van 8 juli 1976- materiële hulp verstrekt in de meest passende vorm; dat die vorm van hulp dewelke de meest passende is om een hulpaanvrager toe te laten menswaardig te leven, in ieder geval afzonderlijk uitgemaakt moet worden; dat uit artikel 60, § 3, niet kan afgeleid worden dat de meest passende vorm van hulpverlening die vorm van hulpverlening is die het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn voorstaat en zeker niet wanneer die zou bestaan in de verplichte opname van alle behoeftige bejaarden in uitsluitend eigen instellingen; dat de maatschappelijke dienstverlening in de eerste plaats moet aangepast zijn aan diegene die erom verzoekt en niet aan diegene die haar verleent;

4.1.5. Overwegende dat het de beroepskamer toekomt in laatste aanleg te oordelen over de meest passende vorm van dienstverlening, dat haar appreciatie door de Raad van State slechts als onrechtmatig kan worden bestempeld, indien de concrete gegevens van de zaak doen blijken dat die appreciatie kennelijk onredelijk is, m.a.w. dat het gaat om een beoordeling, waarvan het niet denkbaar is dat enig in redelijkheid beslissend orgaan ze zou hebben vastgesteld; dat de Raad van State dus alleen moet nagaan of de beroepskamer de grenzen van haar beoordelingsvrijheid te buiten is gegaan door een beslissing te nemen die buiten alle verhouding is tot de feitelijke elementen van de zaak, zodat ze in feite onaanvaardbaar is;

4.1.6. Overwegende dat om aan te tonen dat een verblijf in "Ed. Remy" meer voor de hand ligt dan een verblijf in "Betlehem" de verzoekende partij inroept dat het rustoord "Ed. Remy" in de nabijheid van de vroegere woonplaats van betrokkene gelegen is en dat plaatsing in "Betlehem" aanzienlijke bijkomende kosten tot gevolg heeft, welke argumenten kennelijk pas voor de Raad van State worden aangevoerd;

4.1.7. Overwegende dat het verzoekende openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn bij de beroepskamer geen besluiten heeft ingediend; dat om de middelen te kennen die het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn voor de beroepskamer liet gelden enkel rekening kan worden gehouden met de stukken die door zijn vertegenwoordiger ter terechtzitting werden neergelegd; dat uit deze stukken blijkt dat de beslissing van 5 februari 1990 van het bijzonder comité voor de sociale dienst om Marie-Louise VANDEPUT bij voorrang in een eigen rustoord op te nemen enkel steunde op de overweging dat "een procedure bij de Raad van State (tegen de beslissing van 9 november 1989 van de beroepskamer) ongeveer vijf jaar zou gaan duren"; dat pas in het huidige verzoekschrift wordt aangevoerd dat de keuze van "Ed. Remy" uit financieel en geografisch oogpunt de voorkeur verdiende en dat die feitelijke gegevens die niet voor de beroepskamer werden ingeroepen en waarvan dit rechtscollege geen kennis had, ook niet kunnen worden aangevoerd voor de Raad van State om aan te tonen dat de genomen beslissing totaal onaanvaardbaar is;

4.1.8. Overwegende dat de beslissing om het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn te verplichten de kosten van het verblijf in "Betlehem" ten laste te nemen onmiskenbaar is ingegeven door de vrees dat de ontworteling van een hoogbejaard persoon uit een sinds jaren vertrouwde omgeving een nefaste -en misschien wel onherstelbare- weerslag zou hebben op diens psychische en fysische gezondheid; dat in het licht van de concrete gegevens van het dossier -een 88-jarige die reeds vijf jaar in een rusthuis verbleef en aldaar volkomen geïntegreerd was- de beroepskamer in redelijkheid heeft kunnen oordelen dat de meest passende vorm van dienstverlening bestond in een tegemoetkoming in de kosten van verblijf in het rusthuis waar betrokkene opgenomen was; dat het middel moet worden verworpen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op vierduizend frank, komen ten laste van de verzoekende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op drie september 1900 zevenennegentig, door de Xe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	G. BAETEMAN,	eerste voorzitter van de
		Raad van State,
	A. BEIRLAEN,	staatsraad,
	R. STEVENS,	staatsraad,
Mevr.	S. DOMS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. DOMS.

G. BAETEMAN.